ANY II — BARCELONA, 12 GENER DE 1922 — NÚM. 8

LA VEU DEL POBLE

PÀTRIA --- LLIBERTAT --- DEMOCRÀCIA --- OBRERISME

Dels treballs publicats en seran responsables els seus autors. :: No's tornen els originals ::

Setmanari d'Esquerra Catalana
SURT ELS DIJOUS

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Tallers, 79, Entressol, 1.ª
(Tocant a la Plaça de la Universitat)

De la nova esquerra que puja

El floreixement de l'Esquerra Catalana és un pròleg de vida nova en plena decadència política.

Calia, com remei indispensable per a gorir aquesta malaltia greu nomenada *Desengany*, el bàlsam purificador que acabés amb l'estat actual a què ens han dut els aventurers que mangonegen no solament l'Espanya fastiguejada i gens patriotera, sinó també que coneguessim tal com són els actuals virreis de la monarquia catalana, portades les seves aspiracions i els seus anhels en un dels recons dels impúdics ministeris actuals, d'on no podem esperar res útil ni de profit per a Catalunya.

Solament una nova era de regeneració pot apagar aquesta flama que acaba agonitzant, sense deixar res més que cendres; cendres, que en remoure-les hi trovarem cossos de germans nostres allà en terres africanes, i retalls d'una bandera barrada que uns mals catalans començaren a escarnir i vituperar.

Catalunya avui és solament una dona que fa llàstima i vergonya! Catalunya, pesi a qui pesi, l'han enganyada miserablement, fent-la vestir amb ropatges enlluernadors, per a fer-la caure a una trampa vil i nefasta.

Els homes-verds i els tractadors de la política l'han feta un tros de carn sense ànima; i per més que volen encensar-la amb perfums i habillar-la amb ropatges impúdics, ella guarda la serenor pels seus fills honrats, i escup la cara dels seus traidors.

Catalunya no és la dona que es deixi caure al fang, encara que a batzegades l'empenyin a l'abisme.

Els hipòcrites tutors que la torturen i sempre fan llençar-li un somriure de amargor no veuen que sembren el camí per a què els homes honrats l'arrabassem dels lladres, per tal de fer-la tal com és de cor: la generosa mare que es compadeix del humils i dels qui senten l'amor acrisolat per ella.

Va perdent-se cada dia més aquell dolç cantar de la terra on hem nascut, car fins en gestes literàries deserten els poetes que li glosen estrofes inspirades: els admiradors que la voltejaven i en dies de lluita política anaven a retre-li vassallatge de respecte i amor, deserten i en fugen, minvant els adeptes i enamorats.

Els obrers catalans, veient-la rodejada de traidors que l'acaparen i se la fan seva per força, en fugen per por.

Aquesta Catalunya, emblema i inspiradora d'ideals sublims, va desprestigiant-se més i més en veure que serveix d'esquelet vivent a quatre falsos apòstols que la rebreguen i la ridiculitzen.

Això no ho hem de consentir. Som massa grans, per a què la joventut que creix sigui lo que son els homes d'avui. La falsedat creix, l'odi és fomenta, i sols quedarà per epíleg un record vergonyós, indigne de la raça.

Què hem de fer? Creuar-nos de braços com diables maquiavèlics i consentir que la nostra Mare la prostitueixin una colla d'afamats i corruptors?

No! Mil vegades no!

Maleïts aquells que essent fills d'ella permeten que passi per mala dona! Hem d'arrencar-la de les fúries compostes de cognoms patrioters i de bocs que li fan de padrastres, per a vestir-la amb roba de pagesa, d'obrera, que sempre serà el ropatge que més li escaurà.

Sols una Esquerra honrada, composta d'obrers, de dependència, d'homes honrats, pot salvar-la.

De no fer-ho així, Catalunya morirà de fam i de misèria damunt la seva germanastra Espanya, revolcant-se i cridant amb veu ofegada:

— Catalans: sou uns bords! Entre rics i pobres, polítics i neutres, m'haveu dut a la mort, sense que us caigués la cara de vergonya...

ELS REIS D'ENGUANY

BARCELONA.—Per a dur-me aquestes "joguines" tan se valía que no vinguessin.

Sobre la gestió d'En La Cierva

Llegidors nacionalistes! Us supliquem que llegiu les presentes ratlles, si voleu saber la situació dels nostres fills i germans a la terra del Marroc.

Ho copiem de l'orgue dels militars, «La Correspondencia Militar» que com a botó de mostra de la gestió del senyor Cierva, publica els següents paràgrafs d'una carta que un distingit cap de l'Exèrcit li envia des del Marroc:

«Es necesita veure el que aquí estem veient per a creure-ho.

Entristeix i desespera sentir les exclamacións del ministre sobre l'estat sanitari de les tropes, sobre allotjaments, proveïments i indumentària per a la campanya d'hivern.

Sento dir que fa vergonya ésser espanyol i que es necesita fer suprems esforços, pensant en la necesitat de mantenir aquí, a tota costa, per damunt de tot, la més ferria disciplina, per a sofrir sense protesta semblants encerts.

Pel que penso i el que veig, puc assegurar que hi ha campament, la posició del qual data de mitjans de l'estiu, en el qual actualment hi ha 2,500 homes, que és punt d'evacuació d'un sector, on n'hi ha quatre mil que només compta amb una tenda-hospital, dotze llits i dos infermers sense cuina, serveis higiènics ni llit d'operacións.

Per a un batalló de 1,034 places, amb 32 oficials (per si s'aconseguiren tendes de campanya), se n'han donat 23 de còniques, en les quals, cabent-hi tot el més 25 homes, cal entatxonar-n'hi, amb risc de la salut, la higiene, la moral i de vegades fins la subordinació, 54 persones.

Per ésser un terreny considerat palúdic es doná l'ordre del subministre preventiu de quinina, i després de gestionar l'adquisició de 10 quilos, només pogué aconseguir-se'n un, pel que únicament se suministrá als ja atacats de febres.

Amb forns i elements per a fabricar 2,000 racións de pá, avui al dia se'n fan 4,000, i, com és natural, les condicións són pèssimes.

No facilitem carn, ni ví, ni patates, i com que no hi ha cap carretera enlloc i no poden venir camions, ni carros, cal organitzar combois amb els matxos, del tren a les unitats, per a adquirir els articles necessaris, i marxar a 40 o 50 quilòmetres de la posició, esmerçant dues o tres jornades a l'anada i altres tantes a la tornada, ja que la protecció de les carreteres es retira a les quatre de la tarde i ja no si pot circular.

El bestiar, fins que han començat les pluges, havia de veure una sola vegada al dia, per tenir l'aiguada a vuit quilòmetres, ambpotents nuclis de protecció, com que no hi bidons ni dipòsits, es precis anar a beure i anar a cercar aigua cada dia al riu, tant si plou com si tropa.

Al campament, des de que començaren les pluges, no hi ha mitjá de treure el fang per la qual cosa tothom habita sobre un fangul; no hi ha barracons; hi ha manca de capots-manta i d'impermeables; i els malalts i ferits son evacuats posats en sárries, donant-se el trist cas de morir-ne alguns durant el trajecte, malgrat l'abnegat esforç del personal de sanitat militar, pels dies que és precís emprar, per a arribar des de les posicions avançades fins a l'hospital o trobar infermeria o bé l'hospital de campanya a les posicions centrals de segona línia».

No cal altre comentari.

Jutgem... i callem.

VAL 10 CTS.

Nou any de lluita

Amic lector: si et sents enrobustit pel sentiment de Nacionalisme, tens d'afrontar sempre la vida amb la força de l'optimisme per a que no pugui ofegar el pessimisme les teves il·lusions ni les teves esperances. Tens d'ésser lluitador.

Has de saber que tens un deute a satisfer. Es com a nacionalista, que has de fer-te teva la lluita, ja que aquesta és la missió que't deixaren tos avant-passats. Un any de lluita té d'enfortir-te per a la continuació d'altres, fins a obtenir la llibertat tan desitjada.

Hem retut homenatge al Cap d'Any català, per a glorificar de nou la nostra parla en desgreujament de les ofenses inferides a ella per nostres enemics.

Com bon nacionalista ja sabràs que és aquesta la festa més significativa que celebrem i la força més esperançadora pel formós sentiment de germanor que s'hi respira,

Aquesta esperança la tens en aquesta festa, plena de llum i poesia, en aquesta flama de llum gloriosa que enardeix el sentiment de tot un poble, en aquesta grandesa de foc sagrat, que llencen arreu aquest petits catalanets i catalanetes, qui dessota dels bells plecs de nostra gloriosa ensenya fan llur dolç romiatge, el mateix que els aixerits i parladors ocellets, que amb llurs passades embaumen l'espai, que amb llurs coratjoses i dolces corrandes patriòtiques.

Són ells, els nostres petits orfeonistes, que el mateix que les tendres poncelles del roserar ensenyen amb els seus triomfals cants els afanys de germanor i amor esperançats, que donaran en el curs de la lluita els seus exuberants i fecunds fruits.

Són ells els qui al costat nostre esgrimiran nostres armes de combat. No és aquesta una força esperançadora? Sí, i ben viva, i tant, que irradia de llum per tots els àmbits de nostra terra!

Segurament que tú, nacionalista, deus haver participat amb forta alegria de les il·lusions de què els tendres infants gaudeixen en la festivitat dels Reis.

Doncs cada any en molts d'aquests infants reacciona, com atlètica força que lluita en la seva tendra mentalitat, fent-los-hi esfumar la llegendària festa amb els convincents simptomes de la realitat.

Doncs bé, aquest exemple també el veurem nosaltres realitzat; però serà quan tots els bons catalans s'esforcin en fer atapeïda pinya de germanor, emprenent cada un de nosaltres per medi de la lluita i sense distincions, d'estaments ni de classes els camins que ens condueixin més directament a la redempció de Catalunya.

Si treballem i lluitem amb fe, obtindrem nostre gloriós desig: i, com digué el gran Schiller:

Que cada u faci sa via
per cent camins entrellaçats.
Ja ens trobarem quan sigui el dia
d'alt del cim tots abraçats.

TOMÁS NADAL.

Esports violents

Atenent per una part a les indicacions de moltes veus amigues, i per altra complimentant nostre antic intent de donar acollida en nostre setmanari a les manifestacions esportives, que amb tanta assiduïtat tenen lloc a la nostra terra, i especialment a la nostra ciutat, on el poble s'hi manifesta d'una faisó extraordinària en aquelles branques esportives, com la boxa i el futbol, ens hem decidit a destinar aquesta columna als exports més virils, més mascles, que informen principalment l'afició esportiva de Catalunya.

Creiem que un poble fort és un poble lliure, i ningú podrà negar que sols practicant els esports és com esdevé una raça forta.

No n'hi hà prou que accioni el cervell, cal que també actui la bestia humana per a la regeneració, i la fortitud de la gloriosa raça catalana

Salut, doncs, a totes les entitats, federacions, grups i a tots els esportistes en general, que tot fent *Esport* fan *Pàtria*. Salut a tots i fins el proper nombre, en el que ja parlarem de *gols, uperkuts, penals, directes*. etzètera...

SISCOPS

FESTES PATRIÓTIQUES

La diada de la Llengua Catalana

Amb èxit extraordinari tingué lloc el diumenge passat la Diada de la Llengua Catalana, organitzada per l'entitat «La Nostra Parla».

Ja al matí i amb un temps espléndid tingué lloc en el Parc l'«Aplec» patriòtic.

Les entitats que hi concorregueren amb llurs senyeres i estendards prengueren lloc en la gran escala de la Cascata, produint molt bon efecte, vist des de baix, el continu voleiar de les barres catalanes.

La cobla «La Principal» de l'Escala tocà algunes sardanes, que foren ballades, com sempre, amb gran entusiasme. Tot seguit els «Petits Ballaires», que dirigeix En Aureli Campmany, executaren alguns *ballets*, que el públic aplaudí xardorosament; i per últim l'Orfeó «Renaixement» de Sans, sota l'experta batuta del seu mestre senyor Carbonell, cantà amb gran afinació varies cançons, finalitzant a instàncies del públic amb el cant «Els Segadors», que la multitud escoltà amb el cap descobert i amb aplaudiments entusiàstics.

***

A la tarda en el històric Saló de Cent tingué lloc l'Homenatge a la Llengua Catalana. L'acte fou solemnial, i entre la grandiosa i escollida concurrència hi vejérem un bon nombre de senyores.

Presidí el Batlle senyor Martínez Domingo, tenint a llurs costats els senyors Puig i Alfonso, per la Lliga; el diputat provincial Massó i Llorenç, per la Mancomunitat; el regidor Puig i Esteve, per l'Ajuntament; el senador Duràn i Ventosa, en Bastardas, per la Protectora de l'Ensenyança Catalana, el Sr. Chauvet, regidor de l'Ajuntament de Perpinyà (França), el Sr. Civera, president de l'entitat «La Nostra Parla», el Sr. Forteza, de Mallorca; el Sr. Puig Espert, de València i altres senyors.

El senador En Duràn i Ventosa obrí els parlaments, saludant els representants de la Magna Catalunya.

Parlà de la significació política de l'acte i del renaixement de la Llengua Catalana.

El Sr. Civera Sormaní, després d'algunes consideracions sobre l'esclavatge de la nostra parla, ens assabentà de què a València la llengua catalana va obrintse camí, fins al punt de què en aquella Universitat existeix ja una Càtedra de Català.

El rosellonès Sr. Chauvet, digué que per a la llengua i les simpaties no hi ha fronteres que els hi puguin barrar el pas; posant de manifest que si bé el Govern Francès dictà tota classe de prohibicions per a desterrar de les escoles i de la vida oficial la llengua del país, el català viu i es redreça constantment per què té llur estatge tant en el cor del poble com de les classes aristocràtiques.

Finalitzà amb un valent ¡Visca Catalunya!, que fou contestat amb gran entusiasme.

El nostre Batlle amb formoses parrafades, entonà un bell cant a Catalunya, i encomanà a tots els catalans que aimin sempre a Catalunya, per a poder així assolir la reivindicació absoluta de la personalitat catalana.

L'acte finalitzà amb una tempestat d'aplaudiments i Visques a Catalunya.

***

A la nit, en el estatge del «Centre Autonomista de Dependents del Comerç» tingué lloc un acte d'afirmació nacionalista, pronunciant-se entusiastes parlaments per En Riera i Puntí, de la Unió Catalanista, En Martí Esteve, de la Lliga, En Pujol, per la Catalana d'Estudiants, En Bertrán i Pijoan, per la Protectora de l'Ensenyança Catalana, En Carrové, per la Secció de Propaganda del Centre, el regidor en Puig i Esteve i en Puig Espert, de València.

Tots els oradors tingueren paraules de lloa i encoratjament envers la Llengua Catalana, resumint els parlaments el regidor Sr. Carrasco, qui presidí l'acte; i acabant entre forts aplaudiments.

***

Galantment invitats pel President del Centre «Germanor Catalanista» de S. Gervasi, passarem la tarde del diumenge, una bona vetllada dedicada a la Llengua Catalana, enmig de l'escollida i elegant multitud que omplenava el Saló de dita Entitat, aplaudint entusiàsticament els diferents nombres del escollit programa, que s'hi anà desenrrotllant.

Rebin la nostra felicitació tots els qui prengueren part en dita vetllada, com aixi mateix llurs organitzadors.

***

També el passat diumenge l'important entitat «Agrupació Emporium» del IV districte, volgué festejar la diada de la Llengua organitzant una audició de sardanes que, executades per la cobla «Catalhònia», assolí un gros èxit i fou animada en extrem. Cal felicitar als organitzadors de l'esmentada festa.

***

Finalment devem fer constar que també arreu de Catalunya s'ha celebrat la «Diada de la Llengua Catalana» amb esplèndides festes que, per les noves que'n tenim, han resultat verament dignes del nostre poble.

Així mateix fem constar amb joia que l'immensa majoría dels nostres confrares forans, per no dir tots, dedicaren planes senceres a dita festa enaltint la nostra parla com a bons fills d'una mare amorosa.

DIADA DE LA LLENGUA CATALANA *Fot. Dalmases*

Un dels aspectes de la festa en la Plaça de la Cascata del Park

Joves de Catalunya! (1)

Ha d'arribar l'hora, nosaltres farem que arribi prompte, que la professió dels ideals d'independència de la personalitat catalana, no sigui una vergonya, ni la seva defensa una covardia.

Estem creguts des de fa temps, de què el plet català és més un plet de vergonya civil, de condicions integrals d'home, que no pas de posicions polítiques. Per això venim disposats a llençar-nos a la lluita sense decandiments, sense baixeses; qui vingui amb nosaltres i llenci un crit, ha d'estar disposat a sostenir-lo fins a l'última conseqüencia; o si no, que no el llenci o que se'n vagi amb altres joventuts, que prous ne trobarà de disposades als escàndols ridículs i a la vergonya de les claudicacions.

Nosaltres no som pas autonomistes. L'autonomia seria solament una fórmula administrativa, dintre l'Estat actual i els seus règims; i nosaltres volem per a Catalunya el reconeixement estatal i el triomf de la democràcia constructiva. I estem disposats a treballar ardidament per a la consecució de les nostres aspiracions.

Irlanda acaba d'ensenyar al món que n'hi ha prou per a triomfar amb la sola força de la raó i del sacrifici. La nostra raó és innegable, i el sacrifici estem disposats a fer-lo per la Pàtria catalana.

Per tant, els que sentin botre per les seves venes la sang ardent de la llibertat de Catalunya, que vinguin a unir-se amb la Joventut de la Esquerra Catalana, segurs de què han de trobar la dignitat i l'entusiasme que requereixin totes les circunstàncies!

Consell Directiu
de la Joventut de la Esquerra Catalana.

(1) El passat diumenge i amb ocasió de la festa de la Llengua catalana cel·lebrada al Parc de Barcelona fou repartida amb profussió unes fulles contenint l'adjunta al·locució, la qual se'ns prega d'inserir en les columnes de LA VEU DEL POBLE.

N. de la R.

REPÚBLICA?... MONARQUIA?...

El *leader* de la Lliga Regionalista, quan en la cèlebre conferència del Teatre del Bosc llençà aquests famosos interrogants, els contestà immediatament amb una afirmació: Catalunya!...

No és el meu propósit discutir ara i demostrar si tenía dret a parlar d'aquella manera l'home que col·labora quan li sembla amb el poder central.

Tots els partits netament d'esquerra de Catalunya varen apuntillar el senyor Cambó per aquells interrogants; i no son pocs els oradors i articulistes que els hi han retret com una imperdonable lleugeresa i mala fè.

La quasi totalitat d'aquests partits continúen i continuaran en la seva actitud, és a dir, es troben i es trobaran enfront dels qui porten la governació de l'Estat, i, per consegüent, enfront també de l'autor dels interrogants, a causa de la seva col·laboració directa amb aquells i la seva política.

Però sí crec convenient assenyalar la contradicció en què incorre un partit republicà que precisament s'ha distingit sempre pels seus atacs ferms a aquella política d'oportunismes seguida per la Lliga.

El partit a què al·ludeixo es troba en oposició oberta amb les doctrines republicanes per la seva actitud de contemporització continua amb elements governamentals. De totes maneres, no és d'estranyar això, perquè, segons el seu cap, és aquest partit "la reserva del régimen".

Segurament no tenen en compte que la lógica més elementària ensenya que ningú té dret a censurar lo que un altre faci, digui o pensi, si ell mateix està fent semanalment allò que tan durament censura dels altres.

Per això no s'han donat compte de què amb les seves contemporitzacions amb elements contraris a les idees republicanes—i especialment contraris a l'autonomia de les regions, que constitueix el fons del credo republicà—, avui estan parodiant el senyor Cambó; i, si no els diuen, almenys posen en pràctica aquells interrogants, sols que inverteixen els termes de la següent manera: República?... Autonomia?... i deixen incontestada l'afirmació; però de tal manera obren que és possible que els ciutadans conscients i imparcials la contestin i diguin: Monarquia!... La qual cosa, en veritat, seria molt de doldre.

LINCOLN.

Del periòdic *Acció* de Badalona, 17 Desembre, 1921.

Pel-lícules sense pantalla

Ràpides

La Veu (l'altra: no la nostra) calla com una dona que poc cas faci de les indirectes o directes que li adrecin, convençuda plenament del fracàs que s'apropa en les vinents eleccions de regidors.

Calla perquè la roba bruta, convé durla interiorment, i és menester demostrar que és neta i polida, malgrat saber el poble obrer i menestral que de *La Veu* no en pot esperar res, tret de campanyes en pro dels Esteves i *Marianos*.

La seva acció, aparentment de seny, és ridícula; i l'Esquerra nova que neix sabrà desgrunar totes les petiteses inhumanes dels qui pregonen *Seny* i estant causant greu dany, no solament als interesos de la ciutat, sinó també als qui sols podem esperar desatencions i deixadesa.

Aquí s'escatima augmentar sous als menesterosos, mentre es *reventen* (i perdoni's la frase grollera) les pessetes en tecs, viatges inútils, festes ridícules i altres mil coses que podrien servir per a beneficiar els humils.

La Veu calla perquè solament creu prudencial acontentar la parroquieta beatífica que la fa viure a còpia de columnes amb olor d'encens i pudor de bleix de cirí de cera falsificada.

El safaretx *lliguero* té unes bugaderes que piquen la roba i callen, però van omplenant el cubell a curull de reclamacions del poble honrat.

Interesa més omplir davantals fent elogis a l'Exposició i al ressuscitament del Banc de Barcelona, emparant sos funestos Directors que no pas fer obra humana en pro dels obrers.

Els enemics més grans que té nostra ciutat avui dia són els de l'Unió Monàrquica i els de *La Lliga*: formen en la cardena del pacte de la fam i de la desgràcia obrera, són els cabdills de tota negació en benefici dels desgraciats i els bens que els hi porten l'alfals.

El silenci de *La Veu* és macàbric i tètric a la vegada. Més que silenci, és pols cadavèrica que escampa el vent a tota la terra catalana.

●

Repetim que nostre Ajuntament no té vergonya.

Cal mirar el servei funest de tramvies, i és prova palpable del disgust que tenim tots els ciutadans, el veure que els Regidors s'entretenen en moltes beneiteries i en canvi En Foronda està trepitjant impunement el desitg de què s'anul·li la concesió de què disfruta per no entrar la ciutat conforme amb llur procedir. L'inviolable *D. Mariano* és l'únic que sap fer ballar *autòmates*, que no sabem si *unta* o no les *rodes* per a què els cotxes vagin d'istiu, plens de xacres i faltats de les condicions que reglamenta el contracte firmat en malhora...

O falta dignitat, o aquí el diable escampa or, per a que es calli i es deixi abandonada la ciutat... Res més.

¿Ho senten, senyors *lligueros, lerruxeros, monàrqueros, alberos... pasteleros?*

¿I per això us varem portar al Consistori?

¡Vergonya! vergonya!

Però vindrà aviat el dia en què veureu com els queixosos us giran l'esquena malgrat ésser figures decoratives més propies d'anar darrera els gegants, a tecs i recepcions que d'imposar-se honradament contra l'Empresa que fa caure en ridícul els que mangonegen la ciutat...

Parlem d'Exposicions, i no tenim tracció per a anar-hi!

Demanen caritat per a fer tramvies pas per negocis particulars!

Estem disposats a obrir una subscripció per a veure si fem un carro per a transportar veïns a les barriades, ja que no serviu per a lo que us varem triar.

Quan un no sap imposar-se enfront una Empresa o Monopoli, dimiteix. Es lo més honrós, i lo més digne.

●

La Comissió Mixta diu que mirarà lo que toca al treball referent als empleats dels Bancs, on s'obliga d'una manera deshonrosa i vil a no complir cap *base* firmada en el Sindicat d'Empleïats i de *senyors* banquers.

Ha de començar la Comisió a visitar a hores inesperades les cases de Banca Catalanes; i després el Crèdit, Urquijo, Arnús, i veurà lo que diem.

S'esclavitza a la joventut, fent els Directors i Apoderats que en lloc d'homes els homes siguin màquines.

I així com en la Banca Estranjera hi regna certa democràcia i estímul, pagant-se extraordinaris, en la *banca catalana* hi impera l'explotació i la vergonya. Això cal que ho sàpiga la Comissió, que ha fet la *paideta* fins ara, els senyors del Sindicat, que viuen a plena desconfiança dels empleats, que no estàn ni la quarta part associats per la negligencia i poca tàctica, com ho sap el Comité Paritari, compost d'homes en quins no s'ha depositat afecte ni confiança. Aquesta es la crua realitat.

Van caient els bancs, i el Sindicat no ha fet ni ha sabut fer acte de vida pel seu anèmic estat.

¿La causa?

L'esplicarem dintre pocs dies en un article ben detallat.

●

Dies enrera es venia parlant-se de donar el nom de fill adoptiu al Sr. Martinez Anido,

Molt bé, i creiem que els propietaris de casa, botiguers, magatzenistes, sometent, senyors Esteves, Marianos i *Pepets*, han d'insistir en l'idea.

I també mereixeria un pergamí, regalat per les venedores de mercat, perquè venen fent-se uns sous escandalosas, i el poble no pot menjar.

Dugues coses ha aconseguit el futur fill de Bar-Barcelona:

Enriquir a molts, i fer-nos morir de fam als altres.

Per nósaltres que el nomenin lo que vulguin: tant se'ns en dóna.

El dia que ens diguin que empresona propietaris, o bé que fa tornar lo que s'ha *robat* als que han de callar per por a la força, li direm, no Fill de Barcelona, sinó Pare dels Honrats, Mestre dels Homes Dignes i Fill d'una raça Heroica! ... Mentre no faci això no sentim ni fret ni calor. I per a ostentar el sagrat nom de *Fill adoptiu* cal que l'obtingui, no dels farts, goluts i lladres d'or, sinó dels humils, dels obrers honrats i de la classe mitja, que és la mes digna i la que plora enfront la misèria i la deshonra per culpa de la gent que vol fer homenatges per a tapar les vileses... ¡Farsants!

●

Els aspirants a regidors comencen a moure la cua, prometent als veïns que els posarán llum a cada pas, fonts a cada metre, i fins ni hi ha que ja prenen mides per a arreglar rieres, fer clavegueres noves i establir en cada carrer un corn de l'abundància.

El poble, que viu ja despert i sofreix les crudels penalitats del règim lliguer i lerrouxista, els ensenyarà que no va a les urnes a fer de badoc i de panet; sinó que té coneixement i és honrat.

La política de barriada la coneixen tots: es enganyar els desgraciats; i com que en certs districtes ha vist tothom l'actual abandó dels seus representants, girarà el poble l'espatlla i deixarà fer, permetent que per una derrota deshonrosa de vots sortin elegits.

Ja farem números després de les eleccions i ens donarà el poble la suprema raó.

Sortiràn trumfos, però sense vots... I veurem els nous regidors en quina cara es presenten a cà la Ciutat a representar el paper de *Sr. Tano*; perquè no hi haurà dignitat ni vergonya si accepten el càrrec al·lucinats o a costa de pessetes o a costa d'engany...

Prenen mides... El poble ja us ha la presa prou, malgrat tingueu En Cambó que mira de salvar-vos a tots del naufragi que s'apropa.

GRA VIRULENT.

DIÁLEGS D'ACTUALITAT

TRÍPTIC

— Com està, senyora Mònica?
— Bé, i vostè, senyor Rafel?
— Bé. Com van provar les festes
de Nadal?
— Perfectament.
I a vostès?
— No massa: a casa
la senyora va volguer
fer un xic d'extraordinari...
— Que van menjar gall, també?
— Ca, no; un pollastret monàrquic
jo crec que devia ser.
— Monàrquic?...
— Bé, vull dir tísic,
que feia mig any potser
que al galliner el teniem
i no menjava mai res.
No sé si va ser el pollastre
o bé els turrons, que eren fets
de pasta de serradures,
i unes neules de paper,
el cert és que a casa nostra
si no ens purguem tots a temps
ens reventem tots al hora.
— I no vareu treure res?...
— Ja ho crec: tot el que teniem
aturat en el ventrell.
— Bé, no; vull dir de la rifa
si van treure?
— D'això res.
I això que tinc una tia
que és cosina del barber
que afaita el cunyat de l'oncle
del porter que En Cambó té.
— Vostè sempre està de broma.
Però, digui, digui: és cert
que en venir aquí la grossa
cosa d'En Cambó va ser?
— No ho cregui; això ho van fer córrer
els «lligaires» amb l'intent
d'engreixar-lo an En *Francisco*.
Que no sap que està tan sec?
— Treballa molt aquest home.
— Sí: treballa molt... per ell.
Jo fa temps que no el puc veure...
— No el pot veure?
— I es compren:
jo no em moc de Barcelona
i ell és a Madrid.
— Ja entene!
— Però, no vull capficar-m'hi,
Vaja, conservi's ben bona.
— Passi-ho bé, senyor Rafel.

* * *

— On vas, Bernat, tan depressa?
— Ola, noi; vaig disparat:
no m'entretingui's.
— Escolta,
una paraula... un instant...
— Ja fa deu o dotze dies
que no sé on soc ni què em faig.
— Que fas any nou vida nova?
Que potser no't prova l'any?
Apa, explica't, home, explica't.
— Doncs m'esplicaré. Ja saps
que en el carrer de Girona
jo visc fa set o vuit anys
amb la dona, la mainada,
la sogra i el meu cunyat.
Doncs vaig trobar-me el diumenge,
que era el dia de Cap-d'any,
amb un que em diu: Endevina,
Bernat, el que t'ha tocat.
Jo em creia que era una broma;
i ell se'm posa allí a explicar,
i em diu: l'any que avui comença
tú seràs afortunat.
— No era pas una gitana
que et volia...
— Ca, home, ca!
Fins va dir-me que volien
presentar-me candidat
per les eleccions vinents
de regidors.
— Bén pensat.
Veus? homes com tú fan falta
a dintre la casa gran.
Noi, des d'ara et felicito,
compta amb el meu vot, ja ho saps.
— Gràcies, però, noi, vaig despressa...
tinc molta feina.
— Però, on vas?
— Creus tú que puc adormir-me
davant d'això? Ara me'n vaig
cap al carrer de Sepúlvuda,
Montaner, Viladomat,
de Rocafort, Casanova,
Borrell, Urgell, Aribau
i tot aquell tros d'Eixampla
a veure si puc trobar
un pis per anar-hi a viure.
— Que no vius bé allà on estàs?
— Sí; però com que ès a la dreta
de l'Eixampla, i, jo, saps,
no hi vull res amb els de la *dreta*...
He sigut sempre *esquerrà*,
nacionalista d'esquerra
com deu ser un bon català.
I adéu, que tinc molta feina.
— Vaja, *alanta*, amic Bernat.

* * *

— Enguany sí que la diada
de Reis ha sigut completa.
— No me'n parli. A casa nostra
des d'aquell dia que sembla
que els moros hi hagin entrat
i que facin de les seves.
Allò no és viure tranquil:
tot són crits i moure brega,
trets i canons per aquí,
allà timbals i trompetes...
— A casa jo ja els tinc dit
que si mouen tanta gresca
escriuré a Madrid que vingui
el senyor La Cierva.
— Es pensa
que els farà pô aquest senyor?
Posi's tranquila, Riteta.
El meu gran, que ja llegeix,
em va dir que amb ell no hi creia,
i que, com la «Unió Monàrquica»,
tot això és una comèdia.
Fins diu, no sé d'on s'ho treu,
que els monàrquics volen treure
molts regidors aquest any.
— Ai, pobrets; no sé què hi veuen.
Si el meu marit em va dir
que ell i un altre varen veure
com els Reis els hi posaven
al balcó la nit aquella
una sabata molt gran,
i que segons la gent deia
era per dal's-hi una cossa
a tots, a la part de seure.
— I també el meu noi va dir
que a la «Lliga» hi varen veure
que al balcó els Reis van deixar-hi
una cosa que ja deien
que si era l'Autonomia.
— I no ho era?
— Ca! Sap que era?
Apropi's, que passa gent,
ja li diré a cau d'orella...
— Ai, uix!...
— Ai, dispensi'm que ara
ve el meu marit, i si'm veia...
Vaja, fins un altre dia.
— Passi-ho bé, i tant gust en veure-la.

PEPET.

Opinions d'altri

En aquesta secció ens plaurà inserir tots aquells treballs que, relacionats amb la vida del nostre poble, els creguem dignes de menció.

N. de la R.

IRLANDA

Irlanda, Nació. Per entre la sang vessada pels teus heroics fills, tu et redreçares i, orgullosa, peró no humiliada, demanares ta llibertat; ara veus pel llunyà horitzó de ta illa verdosa, sortir el sol triomfant que et dóna un lloc entre les nacions del món.

El sacrifici dels teus fills ha sigut fructífer: d'entre el liot que la lluita portava, a la fi s'ha obert pas la flor d'argentades colors que assenyala una nova era en ta história esclavitzada i trista. Una nova era després de molts anys que pateixes, endogalada a un Estat que no et respecta perquè no sap compendre, d'una nació que no l'aima perquè no sap veure tota l'espiritualitat del teu redreçament. En el temps d'En Cromwell et revoltares igual que en temps de Guillem III, pero les dues voltes fores derrotada. Corria l'any 1800, i el Parlament anglès pretenia l'unió de les dues nacions; i un fill teu—qual nom deus guardar en lletres d'or en el més pregon de ta ànima—es feia dur moribund davant els rectes jutges d'Anglaterra, i ses queixes, queixes que reflectien ton desig, no foren ateses, i tes pretensions foren vilment rebutjades. Peró en el regnat de Jordi IV, els católics d'Irlanda es revoltaren de nou—després de mantes vegades intentant aliança amb francs, espanyols i altres nacions—i O'Connell va reformar la llei electoral. Peró l'haver de pagar el clero anglicà els especialment católics i altres opressions feren que, durant tot el segle XIX seguís una lluita ferma per la nacionalitat que alenava. I fou el mateix O'Connell el que feu formidable la que abans era petita associació de fenians; i per últim Bernell excità a mà armada la sedició, veient-se el Govern anglès obligat a petites concessions.

L'any 1916 els irlandesos uniformats lluitaren contra Anglaterra tot i estant en peu de guerra, peró foren vençuts; i suara s'han revoltat, prenent son aixecament l'aspecte d'una guerra veritable, puix la disciplina imperava en les files dels valents soldats irlandesos. El dia 12 d'agost de 1920 començà el Lord Batlle de Cork el seu dejuni voluntari, i el 25 d'octubre morí; essent son darrer Manifest les paraules santes que l'avalen com heroic martre:

"Nosaltres perdonem a tots aquells que són els causants de la nostra mort."

El dia 17 del mateix mes moria Fitcorka, als divuit dies de dejuni, i el 26 el soldat Murphi al disset dies.

Amenaces no valíen: ells marxaven al martiri com creuals d'una nova Fè; i allà, quan els trets retrunyien tètricament, eixia de llurs gorges el suprem crit que tot nacionalista porta esculpit dins l'ànima. Els ulls dels homes lliures de tot el món et fitaven amorosos i temorencs; temien veure d'un moment a l'altre el cansanci reflectir-se en ton esguard; peró tu, Irlanda, pàl-lida, plorosa per la sang que vessabes, enardies encara a tes legions, i el teu crit removia cors i torçava voluntats. Veies, espaordida, la joventut com queia, abraçant-se a ta bandera; tu veies, horroritzada, com els ulls vidriosos i contrets pels sofriments, encara t'enviaven un bes; peró tu també veies els fills que de la lluita eixien com venien a besar els plecs de la teva túnica i com dels seus éssers se t'ofrenaven sense recel, com complint el deure que quan nasqueren en tes formoses encontrades ja varen rebre dels teus braços, que, encara que forts, eren febles quan de ton fill es tractava.

Ara ets ja gairebé lliure; el món, que tant t'ha admirat t'envia son primer salut de germanor. Peró no oblidis els principis pels quals lluitares; serva sempre aquest amor envèrs el terreny nadiu, i les ombres santes dels màrtirs que per tu moriren intercediran davant el Totpoderós pel teu bé, per la riquesa del teu poble, fins ara vexat i oprimit. Irlanda, els teus monts van vesllumant-se poc a poc; pel llunyà Occident surt el sol de la justícia; tos fills arreu poden dir la Nació a què pertanyen: rep el salut germanívol dels catalans. Minsa és nostra veu, peró nostre cor tothora ha estat al teu costat, nostres pregàries per tu eren, nostres clams per tu eixien. Esguarda tot el mon, i veuràs com de totes les felicitacions encoratjadores que t'enviaran la més fervent, encara que la més humil, és la d'aquesta terra, que, com tu, té un sol que l'enjoia, un cel que l'anima, un mar que la besa i un esperit—esperit que heredem de nostres muntanyes—que ens fa sospirar per un esdevenidor joiós.

¿Quan sortirà per a nosaltres, darrera la muntanya santa de Montserrat, l'estrella alliberadora que ha redimit Irlanda?

E. R. G.

De *La Veu Gracienca* 31 Desembre 1921.

AL MARROC

El reporter.—També vols fer declaracions tu? I perquè?
El "caloyo".—Per a veurer si hem ralleven i m'envien a casa.

Les nostres campanyes

Els auto-busos i el nostre Ajuntament

El autobús com a mitjà mes ràpid de transport i de seguretat personal.—El tramvía es un destorb per la vía pública i un perill pels ciutadans.—Un silenci inexplicable i perjudial per la ciutat.—L'urgència del nou servei.

Acabàrem nostre darrer article proclamant nostre criteri enterament favorable a l'establiment ràpid dels autobusos en nostra urb. I això no és solament per la raó immediata d'augmentar les facilitats i comoditats a benefici del públic *pagano*, sinó per *raons, de tons, de fons i de pes*, com diría un advocat pulcre i meticulós que jo conec.

Les raons de *fons* a que al·ludim són diferents i entre elles, la principal, és la següent: perquè s'hauría d'anar a la supressió absoluta i total dels tramvíes en bé de l'urbanització definitiva de la ciutat, en bé de la estètica de la mateixa, a benefici del tránsit rodat en nostres carrers i de la major seguritat personal dels que ens veiem obligats i condemnats a anar a peu.

Hi guanyaria l'urbanització definitiva de la ciutat perquè s'hauría acabat aquest estat de deixadesa i d'abandó en què es troben les vies i entrevies de tots eis carrers. ¡Ja pot fer tot el que vulgui el Municipi per la bona conservació de l'afermat dels carrers, que no conseguirà pas mai res! No cal més que contemplar l'estat en què es troba la Gran Via en els trossos que acaba d'asfaltar l'Ajuntament. Fa dos mesos que és va acabar el tros des de la Plaça de l'Universitat fins a Villarroel, i l'estat de les entrevíes es deplorabilíssim.

El tránsit rodat en els carrers de grans aglomeracions, com les Rambles, Rondes i altres, facilitaria en gran manera substituint els tramvíes per autobusos per la major llibertat de llurs moviments.

Hi guanyaria la estètica de la ciutat, perquè millorarien les perspectives amb la desaparició de tants pals i pals i de les xarxes de cables que tapen com una teranyina la vista dels monuments i la blavor del nostre cel.

Hi guanyaria, per fi, nostra seguretat personal, perquè desapareixerien les probabilitats d'un desprendiment de cables que com un perill imminent plana sempre damunt de nostres caps.

Ultra les raons que ens fan ésser decidits partidaris dels autobusos en contra dels tramvíes, és que considerem que ha passat ja el temps dels tramvíes des de l'invenció de l'automòbil. De la mateixa manera que el tramvía elèctric va arreconar el de sang, com després la locomora lenta, amohinosa i bruta, així també l'automòbil, l'autobús, en aquest cas, ha d'arreconar el tramvía per resultar aquest un artefacte poc pràctic i inadequat al progrés modern, i per lo mateix al moviment d'una ciutat com Barcelona.

Lo menys que hauria de fer l'Ajuntament fóra manifestar una marcada tendència a la supressió dels tramvíes que circulen per les Rambles, Passeig de Gràcia, Rondes, Gran Via, etz., per a substituir-les paulatinament per autobusos, arreconant en definitiva uns vehicles inadequats a les necessitats actuals i per aquí tot el material fixe, que és una tremenda i feixuga impedimenta que mata la bellesa de les nostres vies principals i una amenaça contínua pels ciutadans de Barcelona.

Mentrestant la solució no ve. Què s'espera a celebrar el concurs imposat, encara que no convenient? No és el Governador qui ha de resoldre aquest assumpte? Si és així, què espera? En Foronda segurament es deu fregar les mans de gust!..

Nosaltres no deixarem de vista aquest assumpte, fidels defensors del poble de Barcelona.

ESPIA-DIMONIS.

"FORN DEL CISNE"
Confiteria i Pastisseria
Pa de luxe i especial de Viena
Riquíssim pa de Gênova
PELAI, 37 TELÉFON 2973 A
BARCELONA

Josep García Sanjuan
Constructor d'obres particulars i Mobles de luxe.-Decorador d'habitacions, Despatxos, Teatres, etz., etz.
PROJECTES PRESSUFOSTOS
Berna, 20 (S. G.)
BARCELONA

Xafarderíes

Històric.

Una família pobra esperant les dotze de la nit per a assistir a la misa del Gall.

Un infant que en sentir la mare que fa elogis d'aital tradició, i sabent que a casa no hi ha un pa a la post exclama amb ingenuitat:

¿I si anem a missa les dotze de la nit ens donaran un gall? Mare, jo no vull pas dormir-me, que així podrem fer Nadal.

¡Pobra criatura!

●

Acabem d'assabentar-nos de què en la crisi ministerial que s'està elaborant a Madrid serà nomenat En Cambó ministre de la Governació.

Si això resulta cert, ja cal que els catalans que no som *lligueros* anem alerta, i sobre-tot que desem el nostre cant «Els Segadors», perquè els qui llavors s'atraveixin a cantar-los ja tenen per segur d'anar a passar una temporada al xalet del carrer d'Entenza.

I si no, al temps.

●

En la secció de «Rètols en... Castellà» del periòdic de l'Artís hi lleguim ço que segueix:

«Si a Madrid En Cambó essent Ministre fa moltes coses en català, què no han de fer els seus acòlits oportunistes a Barcelona?...»

No te'n *deshagas*, noi, de les coses en català que fa En Cambó, essent Ministre; i si no, informat d'això dels telèfons, de Sitges i d'altres entrebancades.

En quant als seus acòlits, fan ço que feu vosaltres; *dárnosla con queso*.

●

En Lázaro trobant-se a Madrid visità a En Cambó. Creiem que li devía cantar un tros dels *Segadors* traduit al castellá

¡Pobre *lázaro!*

Els de Sant Andreu, que l'esperen amb el flaviol per a sonar... es quedaren glaçats.

●

Els graciosos... graciencs fan sortir un periòdic que s'anomena «La Veu Gracienca».

Apa, Graells Castells, que a la vostra terra nadiua hi teniu fins un rotatiu!

El poeta de les *hostaleres* i les *noies rosses* estarà joiós, perquè enalteixen el lloc on l'han vist néixer.

Podrà escriure una oda a la solitária *Plaça del Raspall*, on hi esculpiràn un placa que digui:

«Aquí va obrir els ulls el petit *lliguero... indesxifrable* i el *floralero romàntic*».

Si la placa és per subscripció, l'encapsalem amb una pesseta isabelina.

●

El dia que el Banc de Barcelona s'*obri*, es *tancarà* el presidi pels culpables de la causa del desastre financier.

●

L'altre dia tinguerem ocasió d'aplaudir en una capelleta *lerruxera*, la recitació d'un treball patriòtic titolat «L'amic que'ns deixa» del conegut poeta Sanahuja.

Llàstima que no l'haguessim sentit en un altre lloc on s'hi respirés un aire més catalanesc; car ens estranya molt que siguent d'esperit nacionalista esquerrá actui com a *republicano radical*.

Mireu que anar a raure en una «Juventud Radical» del carrer de la Lluna.... la veritat no hi passem!

Els homes com l'amic En Carles Sanahuja no deurien embolicar-se amb gent—per més bons xicots que siguin—protegint amb llur nom uns ideals que no son de la seva faisó.

Amb això al *tanto* company, o sinó hi haurá *tunyina* de la forta.

●

Marroc, La Cierva, «Defenses»... Um!... no sé perquè ens sembla que a algú li faran *pupa*.

●

Ha caigut a la nostra redacció un plaga dit *Siscops*, que per a demostrar-nos el seu amor als esports violents ens ha obsequiat amb una récula de cops de puny i puntades de peu després de les quals semblaven els nostres cossos el mapa de l'*Espanya gran*.

Davant tan belles i convincents demostracions l'hem nombrat membre del cos de redacció.

●

¡Ai, Carrasquet! com t'has de veure pel teu mal cap.

Que un dia en ple Consistori un senyor et digui *fracasado*, és passador, perquè al capdevall es tractava d'un adversari polític; de què el teu secretari a Gràcia ens digués coses que hauría fet millor callant-se-les, també en prescindim, ja que d'allà on no n'hi ha no en pot rajar; però que els nacionalistes del «Centre» et facin una «ovació» com la de l'altre dia. . vaja, que n'hi ha per a tirar el barret al foc i quedar-se calb de passada.

●

Llegim en «El Diluvio» que l'Ignasi Dalmau té probabilitats de sortir regidor en les properes eleccions.

I cal, amics de «El Diluvio». Ignoreu potser que el noi Dalmau és un dels tants *paganos* del periòdic de l'Artís i constant concurrent a les reunions que es tenen en aquell quartet del segon pis de l'Ateneu Barceloní?

Doncs si vosaltres ho ignoreu, a La Lliga no. I res, que per ara li diuen que *naranjas*.

NOVES

Nova Junta.—La Joventut Nacionalista de Balaguer ha celebrat sa acostumada Assemblea de renovació de Junta, quedant elegit President En Xavier Rubies i Secretari En Joan Sauret.

◆▶

Una visita.—El dilluns d'aquesta setmana poguerem estrenyer la má del nostre bon amic i ferm nacionalista, regidor del Prat del Llobregat, En Esteve Forgas.

Li renovem les gracies per la visita.

◆▶

L'Orfeó Gracienc.—El diumenge propvinent al mati aquesta entitat musical donarà al teatre «Eldorado» el pimer concert popular dels, sis anunciats. Aquest concert, en el qual hi haurà obres dels mes reputats autors, serà íntegrament dedicat a la cançó popular.

—El «Centre de Dependents» de Sabadell ha demanat la cooperació de l'Orfeó Gracienc per a commemorar l'aniversari de la fundació d'aquella entitat, celebrant un concert al teatre «Euterpe» d'aquella ciutat, qual acte tindrà lloc el dia 22 a la tarda.

Per a efectuar el viatje d'orfeonistes i de quants s'hi vulguin agregar s'està gestionant la formació d'un tren especial.

◆▶

Publicacions rebudes.—Hem rebut, entre altres periódics, el primer número de «La Gralla», portaveu del Centre Nacionalista del Vendrell.

—També ha arribat a nostra redacció el número extraordinari del nostre confrare «Catalunya» de Lleida, dedicat al Cap d'Any Catalá.

—Hem rebut també el primer número del periòdic «L'Ideal», portaveu de la Joventut Nacionalista del Poble Sec.

Fa declaració de un ferm nacionalisme; llença valentament un crit de guerra i diu: «enlairant ben alta i ben dreta la nostra bandera de Pátria i Llibertat, i amb un cant de rebeldía als llavis seguirem el camí envers el nostre IDEAL».

Molt bé, amics. Vos retornem la salutació que'ns dirigiu tot desitjant-vos molts anys de vida per a bé de Catalunya.

◆▶

«Esquerra Catalana».—Se'ns assabenta que el Consell Directiu de la mateixa ha organitzat el següent cicle de conferències, de les quals oportunament s'anunciaran els dies i llocs on se celebraran:

Dr. Aguadé i Miró, President de l'Ateneu Enciclopèdic Popular. Tema: «El problema de l'habitació obrera».

Dr. Joan Santiñá. Tema: «El Municipi i l'assistència pública».

En Isern Dalmau, President de l'Ateneu Empordanés. Tema: «Ideals de l'Esquerra Catalana».

En Josep Paronella, Director de les Escoles catalanes «Mossèn Cinto». Tema: «L'ensenyança primária en el règim de les democrácies».

Hi ha el propósit de donar dites conferències en els principals centres culturals de nostra ciutat.

IMP. P. SUÑOL, STA. MÓNICA, 2 PASSATGE